

forum
for fremtidens offentlige
styring & ledelse

Uddrag fra Statsminister Mette Frederiksens åbningstale den 6. oktober 2020

”Danmark har et af verdens bedste velfærdssamfund. Vi har dygtige og engagerede medarbejdere, og de fleste af os har masser af gode oplevelser i hverdagen, når vi har brug for velfærdssamfundet. I dagtilbuddet eller på sygehuset.

Det er forsiden af medaljen.

Der er også en bagside.

Billederne af Else. Andre hemmelige optagelser fra plejehjem.

Nedværdigende, umenneskeligt, smerteligt.

Hvor udspringer problemerne?

Noget handler om, at der mangler tid og medarbejdere. Vi er i gang med at prioritere velfærden igen – det er nødvendigt.

Men kroner og ører er langt fra hele svaret. Vi får aldrig løst problemerne, hvis det er dér, diskussionen begynder og ender.

Mangel på ordentlighed og respekt handler ikke bare om penge – men om faglighed og ledelse. Også til at tage affære, når de få, som ikke skal arbejde med mennesker, overskrider alle grænser. Det handler om anstændighed – om at nogle svigter deres ansvar.

Da vi åbnede Folketinget sidste år, var mit vigtigste budskab, at vi har brug for en nærhedsreform af den offentlige sektor.

For den over årene er blevet viklet ind i styring, centralisering, minutskemaer, dokumentation og regneark.

Corona forsinkede vores arbejde, men behovet er der stadig. Og de resolute beslutninger i foråret viste os faktisk, hvor meget vi kan, når vi tør vise hinanden tillid.

Social- og sundhedsassistenter har fortalt, at meget blev mere enkelt, da fagligheden fik plads.

forum
for fremtidens offentlige
styring & ledelse

Hvordan det før kunne tage lange møder at fordele opgaver efter en sygemelding. Nu var det bare: Jeg tager den – videre.

Sygeplejersker og læger, som omstillede et halvt sygehus på ingen tid. Nye sengepladser, nyt udstyr, nye medarbejdere – pensionerede kolleger meldte sig på banen.

Det fungerede – videre.

I skolerne blev grønne arealer gjort til åbne klasseværelser med den friske luft og plads til bevægelse, som var en grundtanke i skolereformen.

Flere steder blev konflikterne færre; problemerne håndteret – videre.

Offentligt ansatte over hele landet løftede og løfter fortsat en opgave uden fortilfælde. Jeg vil ikke tegne et skønmaleri – der blev og bliver fortsat trukket store veksler.

Men når sosu'en, sygeplejersken og læreren siger, at meget pludselig kunne lade sig gøre på kort tid, så skal vi virkelig spidse ører.

Regeringen har valgt at starte med politiet som det første skridt i nærhedsreformen.

Politiet er kommet for langt væk fra den almindelige danskers hverdag.

Med regeringens udspil til en ny politiaftale halverer vi Rigspolitiet. I stedet opretter vi 20 nye nærpoltienheder: 300 flere betjente i den borgernære indsats i landets politikredse.

Med den måske største decentralisering af dansk politi i en generation, så styrker vi nu den nære tryghed, som er helt grundlæggende for os alle sammen.

Også på skatteområdet er vi i gang. Vi gik til valg på at oprette fire nye skattecentre – fordelt i hele landet. Det bliver faktisk til otte i stedet.

De to første står klar i denne uge i Frederikssund og Fredericia. Og til næste år åbner vi to mere i Viborg og Esbjerg.

Nærhed handler både om geografi, et opgør med mange års centralisering og om mindre central styring. Mere tid lokalt.

Men jeg forstår godt jer offentligt ansatte, som bliver fjerne i blikket, når vi taler om det her på Christiansborg. Og alle jer andre derude, som synes, I har hørt den samme sang tusind gange.

Jeg forstår godt, hvis I ikke rigtig tror, det kommer til at ske.

Allerede i 80'erne begyndte daværende statsminister Poul Schlüter at tale imod det voksende bureaukrati. Siden er det kun blevet værre og værre. Vi har aldrig brugt flere penge på velfærd, men resultaterne står ikke mål.

forum
for fremtidens offentlige
styring & ledelse

Det var også baggrunden for de frikommuneforsøg, som VK-regeringen opfandt for nogle år siden. En god ide. Nedefra og op blev der formuleret masser af fine forslag.

Sidst vi sad i regering, var særligt Det Radikale Venstre optaget af at sætte kommunerne mere fri. Det var rigtigt.

Nu foreslår vi noget, der er endnu mere vidtgående – noget, vi ikke har prøvet før.

Jeg indrømmer, det er en lidt vild ide.

Regeringen vil give syv danske kommuner fuldstændig frihed på et udvalgt velfærdsområde.

For eksempel Helsingør. De næste tre år får de fuldstændig frihed på daginstitutionsområdet.

Sammen med forældre og det pædagogiske personale får Helsingør lov til at skabe Danmarks bedste dagpleje, vuggestuer og børnehaver. Vi fjerner så meget statslig regulering og lovgivning som muligt.

I stedet lader vi mennesker tage ansvaret selv. Vi lever i år 2020. Vi er en af verdens bedst uddannede befolkninger. Vi behøver ikke lovgive om alt mellem himmel og jord.

Udover Helsingør har regeringen indgået lignende aftaler med borgmestrene i Rebild, Viborg, Middelfart, Holbæk, Langeland og Esbjerg.

Hver på ét af følgende tre områder: Folkeskolen, dagtilbud, ældreområdet.

De syv borgmestre – de skal nu bede deres byråd og kommunalbestyrelser om opbakning til at sætte den enkelte dagpleje, børnehave, skole, hjemmeplejeenhed eller det enkelte plejehjem fri fra kommunale regler og krav om dokumentation.

Jeg vil bede jer her i salen om opbakning til det samme. At vi sætter de syv kommuner fri af den lovgivning og statslige regulering, de normalt er underlagt.

For hvis det skal virke, så skal vi turde gå hele vejen. Vi må også fjerne regler, som vores partier har kæmpet for at få indført.

To af de syv kommuner vil f.eks. sætte folkeskolen fri: Esbjerg og Holbæk.

Noget helt grundlæggende skal stadig gælde: At undervisningen er gratis, at eleverne går til folkeskolens afgangseksamen – den slags.

Men det meste andet? Her må reglerne vige. Det gælder minimumstimetal, elevplaner, klasselofter, nationale test – for bare at nævne nogle få svære eksempler.

Ikke fordi, det er dårlig lovgivning – ikke fordi, det er forkerte hensyn, men fordi vi skal turde lægge ansvaret ud lokalt.

De enkelte institutioner får friheden: Ledere, medarbejdere, borgere. Til gengæld forpligter de sig på at levere bedre resultater. For med friheden, ja – der følger ansvaret. ”

forum
for fremtidens offentlige
styring & ledelse

KØBENHAVNS
UNIVERSITET

Se hele talen på <https://www.stm.dk/statsministeren/taler/statsminister-mette-frederiksens-tale-ved-folketingets-aabning-den-6-oktober-2020/>